

SĂ CULTIVĂM SCORUȘ NEGRU?

Da. S-ar merita, în cazul în care am primi răspunsuri favorabile la câteva dintre întrebările încă neclarificate la ora actuală.

De ce s-ar merita să cultivăm?

1. Ar putea fi vândut bine, întrucât un segment nesaturat al pieței de fructe este mai apropiată sau se crede a fi mai apropiată de natură, și anume piața fructelor de pădure. Pe piața sucurilor de fructe, siropurilor, dulcețurilor, a produselor îmbogățite cu fructe (de ex. Iaurturi) este tot mai mare gama de interes în direcția produselor de acest gen.

Până și „zmeura sălbatică” preparată sintetic a ajuns să aibă un mare succes, deoarece este ca și cum ar un produs de pădure.

Segmentul în discuție constituie o parte redusă a pieței, însă, în opinia mea, producția sau recolta aferentă unei suprafețe de teren de circa 2000 de ha ar putea fi vândută cu ușurință.

Un alt factor avantajos constă în aceea că fructele provenite din producția bio sau cel puțin din cultivarea integrată sunt tot mai des căutate, scorușul negru în schimb putând fi ușor cultivat prin astfel de modalități.

2. Valorile sale nutriționale sunt mai bune în comparație cu cea a fructelor care aparțin acestui segment al pieței.

Conținutul său de zahăr este cel mai bun, conținutul de antocianină este deosebit de bun, așadar utilizarea sa industrială este mai economică comparativ cu oricare dintre concurenții săi.

Conținutul său de vitamina C poate fi clasat pe locul II după coacăzele negre care nu sunt preferate de multe persoane datorită gustului său specific.

În opoziție cu afinele cu aromă asemănătoare care pot fi cultivate numai pe soluri acide, altoiurile de scoruș negru pot fi așezate, plantate aproape oriunde.

3. Productivitatea sa nu rămâne în urmă față de cea a nici unuia dintre concurenții săi.

Scorușul negru oferă în țara noastră o producție de 5-14 t/ha, socul 4-11 t/ha, coacăzele negre 4-15 t/ha, afinele 5-6 t/ha.

4. Recoltarea sa va putea fi mecanizată, în cazul creșterii lor la stadiul de pomișori.

În acest sens este corespunzătoare utilizarea unui aparat mai mic, însă dacă nu există fonduri materiale în vederea achiziționării aparatului, culesul sau recoltarea va fi mai productivă prin utilizarea metodei de scuturare manuală introdusă în recoltarea vișinelor. Esența acesteia constă în faptul că din pomii de dimensiuni mici, tratați cu etefon, producția poate fi scuturată manual din copaci pe folia întinsă pe jos.

Curățirea poate fi efectuată prin rostogolirea fructului pe o tablă umedă, în poziție oblică.

5. Protecția plantelor este foarte simplă, în țara noastră nu există la ora actuală nici un dăunător sau agent patogen împotriva căruia ar fi necesară protecția.

Este adevărat că acest lucru era observat în mod identic și în cazul socului, și la ora actuală acesta ridică mult mai multe probleme decât atunci când încă nu existau plantații extinse, compacte. În schimb, comparativ cu alte specii/soiuri de plante, până și protecția socului este una simplă.

Ierbicidarea acestuia poate fi mai ușoară ca a coacăzelor negre în cazul creșterii acestuia la stadiul de pomișori cu tulpină.

6. Se cultivă în siguranță, deoarece prezintă o rezistență crescută la îngheț, cu un proces de înflorire mediu tardiv, iar autofertilizarea sa este satisfăcătoare și în condiții nefavorabile.

Cum ar putea fi valorificate avantajele enumerate?

Există câteva întrebări fără răspuns al căror răspuns îl presupun și câteva la care încă mai caut răspuns.

Întrebări care necesită răspuns:

În vederea creșterii sale la stadiul de pomișori/copăcei și a extinderii posibilităților de plantare sau așezare trebuie găsit tipul de sol corespunzător.

Sorbus intermedia (scorușul suedez) poate fi indicat în acest sens.

Compatibilitate bună. Rezultatul altoirilor mele efectuate în luna iulie 2001:

87 % s-au format corespunzător

5 % teaca boabelor vie, însă bobul nu a supraviețuit

8 % nu s-au format.

Desigur, este încă neclarificat amploarea gradului de simbioză/conviețuire, natura creșterii și vârsta preconizată a altoiurilor. În vederea clarificării acestor întrebări, plantăm câteva altoiuri împreună cu prietenii mei la Vésén (în partea vestică a județului Somogy), Balatonboglár, Siófok și Kőtelk (comună de pe malul râului Tisa, deasupra localității Szolnok).

Sorbus intermedia formează rădăcini adânci, rezistență la uscăciune sau secetă, simțindu-se bine și pe soluri calcaroase, astfel încât nici cantitatea de precipitații și nici ph-ul solului nu limitează instalarea sa.

Intensitatea sau puterea de creștere a altoiurilor, portaltoiul va fi mai mic comparativ cu intensitatea sa de creștere de 15 m, deoarece și forma coroanei distribuie potențialul de creștere, segmentul nobil având o tendință bazitonice și tendința sau rotația sa productivă rapidă, preconizată va avea un bun rol de blocare a creșterii. Putem conta pe o plantă de dimensiunea unui piersic de dimensiuni reduse.

Ca și formă a coroanei, consider ca fiind potrivită coroana sub formă de vază, pentru ca energia de creștere să se framenteze, deoarece scorușul negru este o plantă cu nevoi de luminozitate, și deoarece astfel poate fi utilizată și scuturarea/recoltarea mecanică și metoda Monus.

Și recoltarea mecanică necesită clarificări, deoarece scorușul negru nu este predispus la cădere nici în stadiu de maturare, coacere. Demn de întrebare este și ideea legată de gradul de ușurință cu care se desprinde recolta, producția sub acțiunea etefonului, și dacă da, atunci care trebuie să fie dozarea exactă a chimicalelor.

Proprietățile scorușului negru (Aronia melanocarpa)

Este o plantă care își formează rădăcinile puțin adânci, având un necesar de apă crescut. Necesită un sol ușor acid sau cu Ph neutru. În cazul în care Ph-ul este mai mare de 7, frunzele îngălbenesc.

Este o plantă care necesită condiții de luminozitate, tăiere/secționare, deoarece datorită mlădițelor, vlăstarilor care pătrund din partea de jos (bazitonie), aceasta s-ar îndesa și ar avea o producție scăzută.

Din mugurii de vârf și din cei laterali, se deschid la sfârșitul lunii aprilie inflorescențe denumite corimbi. O inflorescență este alcătuită din 14-20 flori. Autofertilizarea sa este și în lipsa albinelor de 40, de regulă fiind de 80-90.

Recolta sa se coace în luna iulie, având un diametru de 7-15 mm, având o greutate de 1,0-1,6 g/db, având culoarea neagră. Nu cade/pică nici în faza de supramaturare sau coacere. Performanța culegerii manuale este de 150 kg/persoană/zile.

Fertilitate: 5-14 t/ha (3,4-5,2 kg/tufă).

Componentele nutriționale ale producției și recolta

	Scoruș negru	Soc	Coacăzele negre	Afinele cu tufă înaltă
--	--------------	-----	-----------------	------------------------

Materie uscată %	22	20-30		14
Conținut de lichid %	77			
Conținut de zahăr %	8,5	2,6-5,7	3,9-6,7	7,0
Carotinoide mg/100 g	6,5			
Antocianine mg/100 g	492	85-270		
Vitamina C mg/100g	62	7-25	70-120	16
Recolta/productia t/ha	5-14	4-11	4-15	5-6

Tufa cu rădăcină proprie prezintă o înălțime de 1,5-1,8 m, având în faza ramificată o lățime de 1,2-1,8 m. Înălțime de 3,0 m pe un portaltol de formare a rădăcinii.

Componente/părți roditoare:

- bastoane fructifere, 15 cm, sau bețe subțiri cu o lungime mai mare
- ramură mixtă, de 3-15 cm, mugurele din vârf fiind un mugure fertil/roditor
- pinten, mai scurt de 3 cm, mugurele de vârf este un mugure fertil/roditor, mugurii laterali nedezvoltați

Producția ramurilor mai în vârstă de 5 ani scade, acestea trebuie tăiate.

(Bibliografie: Coacăze negre, afine, soc, scoruș negru. Întocmit de: dr. Porpáczy Aladár, Editura Agricolă 1987.)

Întrucât există multe persoane care cunosc bine întrebările lansate, aștept cu plăcere completările, rectificările. În cartea citată se lansează deja problema plantațiilor existente, conțez în mod deosebit pe colegii care își desfășoară activitatea acolo, deoarece nu găsesc nicăieri descrierea experiențelor de acolo.

dr. Gentischer Gábor

www.aronia-ro.ro